

ENERGETIKA

**Kostlivci ve skříní
po Martinu Romanovi**

Policisté si přišli pro důkazy
v kauze solární elektrárny přímo
do centrály ČEZ.

David Tramba

Čtveřice vyšetřovatelů dorazila do sídla ČEZ v devět ráno. Obsadili jednu zasedací místnost, kam si nechali donést všechny dokumenty týkající se nákupu a výstavby solárních elektráren. Po čtvrté hodině odpolední odešli. Tak vypadala návštěva policistů, jež se odehrála v pražské centrále ČEZ minulý úterý. Diskrétní akce prý na fungování podniku neměla žádný vliv. „Vyšetřovatelé nás požádali o součinnost, byli velice milí a přátelští. ČEZ v celém případě vystupuje jako poškozený,“ řekl k zásahu generální ředitel ČEZ Daniel Beneš.

Jenže ve stínu pražské události zůstává druhý zásah, jenž se ve stejný den odehrál v sídle firmy ČEZ Obnovitelné zdroje v Hradci Králové. Tam se vyšetřovatelé zdrželi až do večera. Co bylo středem jejich zájmu?

10 mld. Kč

Přibližně tolik investoval ČEZ v roce 2010 do pořízení solárních elektráren.

Jisté je zatím jen to, že jde o solární elektrárny. „Věc souvisí se solárními elektrárnami. Více v tuto chvíli nemůžeme říci,“ řekla minulý týden Hospodářským novinám vrchní státní zástupkyně Lenka Bradáčová.

Zdroje týdeníku Ekonom potvrzují, že zájem vyšetřovatelů se soustředí hned na několik investic do fotovoltaiky. ČEZ měl být údajně poškozen tím, jak se mu výstavba elektráren prodražila.

Na skutečnost, že ČEZ kupoval a stavěl drah, upozorňují média a protikorupční aktivisté již třetím rokem. Pozornost se dosud soustředila hlavně

na elektrárny u Ralska a Mimoně, jež postavila tajemná firma Amun.Re.

Kauzu dlouhodobě sleduje Nadační fond proti korupci (NFPK) založený finančníkem Karlem Janečkem. „Podle našich zdrojů měla celá akce Amun.Re být obchodním případem Martina Romana, vše se mělo dít na základě jeho rozhodnutí. Celou transakci prý

měl osobně řídit šéf útvaru akvizic ČEZ Vladimír Schmalz,“ uvádí ředitel NFPK Petr Soukenka. Roman skončil ve funkci generálního ředitele ČEZ v září 2011, v téže době odešel i Schmalz.

Policie případ vyšetřuje několik let, ale v minulosti se ke klíčovým důkazům nedostala. Vyšetřování opět ožilo v březnu po osobní intervenci vrchní

Co nákup, to průšvih

Všech šest solárních projektů, které ČEZ převzal v roce 2010, mělo pozoruhodnou strukturu vlastnictví. A o všech šest případů se teď zajímají policejní vyšetřovatelé.

Buštěhrad

- **instalovaný výkon: 2,4 MW**
- **nákup ze strany ČEZ:** duben 2010
- **původní vlastník:** Bohumil Smetana (do března 2008 firma Zenit zbrojaře Richarda Hávy)

Ševětín

- **instalovaný výkon: 29,9 MW**
- **nákup ze strany ČEZ:** přelom let 2009 a 2010
- **původní vlastníci:** Norbert Ostrčil, který jako advokát dlouhodobě zastupuje Tomáše Pitru, a Zuzana Steinigerová (manželka Karla Steinigera, společníka Pitry i zavražděného kmotra Františka Mrázka)

Ralsko a Mimoň

- **instalovaný výkon: 38,3 a 17,5 MW**
- **nákup ze strany ČEZ:** červen a srpen 2010
- **původní vlastníci:** Martin Shenar; na výstavbě elektrárny vydělala neprůhledná kyperská firma Cheerlade Holdings, jejímž skrytým vlastníkem je podle nepotvrzených informací lobbista Ivo Rittig

Hodonín-Pánov

- **instalovaný výkon: 2,1 MW**
- **nákup ze strany ČEZ:** srpen 2010
- **původní vlastníci:** Martin Shenar; na výstavbě elektrárny vydělala neprůhledná kyperská firma Cheerlade Holdings, jejímž skrytým vlastníkem je podle nepotvrzených informací lobbista Ivo Rittig

Vranovská Ves

- **instalovaný výkon: 16 MW**
- **nákup ze strany ČEZ:** červenec 2010
- **původní vlastníci:** advokátka Lenka Vislocká (známá jako obhájkyňe Radovana Krejčíře) a neprůhledná firma LBE International Business and Marketing Advising se sídlem v Panamě

žalobkyně Bradáčové. Právě zásah v pražských a královéhradeckých kancelářích skupiny ČEZ by mohl přinést chybějící důkazy.

Svatyně boha Slunce se prodražila

ČEZ nebyl zdaleka jediný, kdo si ve sledovaném roce 2010 nechal postavit „na klíč“ kompletní solární elektrárnu. Podobných projektů byly stovky. Pokud byl obchod založen na běžných komerčních základech, kupní cena se pohybovala od 70 do 80 milionů korun za megawatt instalovaného výkonu.

ČEZ si u firmy Amun.Re, pojmenované podle staroegyptského boha Slunce, objednal tři solární elektrárny – dvě velké v okolí Ralska a Mimoň na Českolipsku a relativně menší projekt na okraji Hodonína. Zaplatil za ně včetně doplatku z roku 2011 celkem 5,58 miliardy korun, v přepočtu 96 milionů korun za megawatt.

Paradoxní je, že firma Amun.Re žádné zkušenosti s výstavbou solárních elektráren neměla, a tak zakázku předala firmě CE-Solar ze skupiny Energy 21. Ta už stávla za obvyklou cenu okolo 75 milionů za megawatt panelů. Na účtu Amun.Re tak zůstalo zhruba 1,3 miliardy korun.

ČEZ ovšem za své solární elektrárny zaplatil více než zmíněných 5,58 miliardy korun. V posledních týdnech roku 2009 odkoupil od podnikatele Martina Shenara tři firmy, jež vlastnily projekty a oprávnění k výstavbě těchto solárních parků. Podle znění kupních smluv, jež má týdeník Ekonom k dispozici, měl ČEZ vyplatit Shenarovi téměř miliardu korun. Celkový účet se tak blíží šesti a půl miliardám.

Bývalý podnikatel v oboru médií Martin Shenar uzavřel smlouvy s ČEZ již v listopadu a prosinci roku 2009. Podepsán je pod nimi Vladimír Schmalz. ČEZ však investory a veřejnost o uzavřených transakcích informoval až v červnu, respektive srpnu následujícího roku.

ČEZ přišel o možnost koupit projekty levněji od původních vlastníků. „Ve skutečnosti došlo k tomu, že společnosti vlastněné Martinem Shenarem koupily již rozpracované projekty od jiných obchodních společností a následně tyto projekty prodaly společnosti ČEZ,“ upozornil Petr Bouda z právní kanceláře Frank Bold.

Terčem zájmu médií je již třetím rokem netransparentní vlastnictví firmy Amun.Re. Polovinu akcií vlastní česká

firma Wilsea, za níž je kyperský Cheerlade Holdings. Jeho reální vlastníci jsou neznámí, podle zápisu v Obchodním rejstříku je zastupují advokáti Drahomír Šachta, David Michal a Karolína Babáková z firmy MSB Legal.

Právě advokátní kancelář MSB Legal, do loňského jara pod názvem Šachta & Partners, je známá tím, že zastupuje vlivného pražského lobbistu Ivo Rittiga. Ten má být v solární branži skutečným vlastníkem firmy Wilsea. Finančně-analytický útvar ministerstva financí již před dvěma lety upozornil, že firma Cheerlade má sídlo na stejné adrese jako společnost Rittig & Partners Limited.

Zástupci MSB Legal přesto odmítají cizího vlastníka Wilsey jmenovat. „Co se týče vašeho dotazu, sice nejste advokát, ale o jejich povinnosti mlčenlivosti jste už jistě slyšel,“ reagovala na dotaz Ekonomu Karolína Babáková.

Na skryté vlastníky lze narazit i v jiných případech odkupu solárních elektráren. Například 16megawattovou fotovoltaiku u Vranovské Vsi na Znojmsku koupil ČEZ od dnes již neexistující firmy LBE Czech Republic. Za ní stál neprůhledný vlastník se sídlem v Panamě. Zastupovala ho advokátka

Lenka Vislocká, známá jako obhájkyně uprchlého Radovana Krejčíře.

Další téměř 30 megawattový solární park u jihočeského Ševětína ČEZ zase koupil od osob s vazbami na podnikatele Tomáše Pitra a zavražděného „kmotra“ Františka Mrázka.

Na podivné solární obchody se bude šéf ČEZ ptát i dozorčí rada. „Ano, mohu potvrdit, že jsem svolal zasedání dozorčí rady. Vedení ČEZ má pro nás vypracovat zprávu k objasnění situace,“ řekl týdeníku Ekonom místopředseda dozorčí rady ČEZ, akademik Václav Pačes.

Hraje se také o licenci

Solární elektrárny v majetku ČEZ jsou v hledáčku nejen policejních vyšetřovatelů a státních zástupců, ale také Energetického regulačního úřadu (ERÚ). Ten se již několik měsíců zabývá otázkou, zda ČEZ čerpá vysokou výkupní cenu za elektrinu vyrobenou ze slunečního

Vrchní nákupci.

Pod smlouvami o odkupu solárních parků je podepsán Vladimír Schmalz, tehdejší šéf útvaru fúzí a akvizic ČEZ.

záření právem, či nikoli. Fotovoltaické elektrárny u Ralska a Mimoně totiž licenci od ERÚ získaly až 29. prosince roku 2010. Tedy doslova za pět minut dvanáct. Ti, kteří licenci získali až na počátku roku 2011, se museli spokojit s poloviční výší výkupní ceny energie.

Vzhledem k probíhajícímu vyšetřování je i zde těžké získat bližší informace.

„Konkrétní pochybení u společnosti ČEZ nebudeme komentovat, protože nám to zákon nedovoluje. Pouze můžeme potvrdit, že dvě trestní oznámení se týkají výroben ve vlastnictví skupiny ČEZ,“ uvedl mluvčí ERÚ Jiří Chvojka.

Ve fotovoltaických kruzích již delší dobu koluje informace, že ČEZ dokončoval solární parky u Ralska teprve v prvních měsících roku 2011. Na Silvestra prý ještě elektrárnám chyběly transformátory či jiné klíčové součásti. Výkupní cenu zhruba 12 korun za kilowatthodinu by takovém případě ČEZ pobíral neprávem.

Právě odebrání licence ze strany ERÚ může být jedním z důsledků celé kauzy. ČEZ by v takovém případě musel odepsat investici za více než šest miliard korun. Opravdu by se stal poškozeným subjektem, ale náhradu škody jen stěží získá od viníků naspět. x